Sme tu pre Vás

GRÉCKOKATOLÍCKA CIRKEV

farnosť Zosnutia Presvätej Bohorodičky
Humenné – mesto

www.grkat.he.sk/mesto

Cena: dobrovoľný príspevok | Ročník: 8. | Číslo: 2

Generálna audiencia s pápežom Františkom:

Spoločnou misiou kresťanov je odovzdávať prijaté milosrdenstvo

„Drahí bratia a sestry!

Počuli sme biblický text, ktorý tento rok vedie reflexiu v Týždni modlitieb za jednotu kresťanov, trvajúcom od 18. do 25. januára, tento týždeň. Tento úryvok z Prvého listu sv. Petra bol vybraný ekumenickou skupinou z Lotyšska, ktorú tým poverila Ekumenická rada cirkví a Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov.

V centre luteránskej katedrály v Rige sa nachádza krstiteľnica pochádzajúca z 12. storočia, z času, v ktorom bolo Lotyšsko evanjelizované sv. Mainardom. Tá krstiteľnica je veľavravným znamením pôvodu viery, uznaného všetkými kresťanmi Lotyšska - katolíkmi, luteránmi a pravoslávnymi. Týmto pôvodom je náš spoločný krst. Druhý vatikánsky koncil potvrdzuje, že *«krst vytvára sviatostné puto jednoty, jestvujúce medzi všetkými, ktorí boli krstom znovuzrodení»*.

Prvý Petrov list sa obracia na prvú generáciu kresťanov, aby im pomohol uvedomiť si dar prijatý pri krste a tiež požiadavky, ktoré v sebe zahŕňa. Aj my sme v tomto Týždni modlitieb pozvaní toto všetko znovuobjaviť a urobiť tak spoločne, presahujúc naše rozdelenia.

Predovšetkým, zdieľať krst znamená, že všetci Ssme hriešnikmi a potrebujeme byť spasení, vykúpení, oslobodení od zla. Toto je ten negatívny

aspekt, ktorý Prvý Petrov list nazýva «tmou», keď hovorí: «[Boh] *vás z tmy povolal do svojho obdivuhodného svetla*». Toto je skúsenosť smrti, ktorú si Kristus osvojil, a ktorá je pri krste symbolizovaná ponorením sa do vody, po čom nasleduje vynorenie, symbol zmŕtvychvstania k novému životu v Kristovi. Keď my kresťania hovoríme o zdieľaní jedného krstu, zdôrazňujeme, že my všetci – katolíci, protestanti a pravoslávni – zdieľame skúsenosť byť povolaní z neľútostnej a odcudzujúcej tmy ku stretnutiu so živým Bohom, plným milosrdenstva. Všetci žiaľ totiž zakúšame egoizmus, ktorý plodí rozdelenie, uzavretosť a pohŕdanie. Znovu začať od krstu znamená znovuobjaviť prameň milosrdenstva, zdroj nádeje pre všetkých, lebo nikto nie je vylúčený z milosrdenstva Boha. Nikto nie je vylúčený z Božieho milosrdenstva.

Zdieľanie tejto milosti vytvára nerozlučiteľné puto medzi nami kresťanmi, tak, že na základe krstu sa všetci skutočne môžeme považovať za bratov. Skutočne sme svätým Božím ľudom, aj keď z dôvodu našich hriechov ešte nie sme ľudom plne zjednoteným. Milosrdenstvo Boha, ktoré pri krste pôsobí, je silnejšie než naše rozdelenia.

Je silnejšie v tej miere, v akej prijímame milosť milosrdenstva, stávame sa vždy plnšie Božím ľudom a stávame sa aj schopnejšími ohlasovať všetkým jeho úžasné skutky, práve počínajúc od jednoduchého a bratského svedectva o jednote. My kresťania môžeme všetkým ohlasovať silu evanjelia, keď sa usilujeme spolupodieľať na telesných a duchovných skutkoch milosrdenstva. A toto je konkrétne svedectvo o jednote medzi nami kresťanmi: protestantmi, pravoslávnymi a katolíkmi.

Na záver, drahí bratia a sestry, my všetci kresťania sme vďaka milosti krstu od Boha prijali milosrdenstvo a boli sme prijatí do jeho ľudu. Všetci – katolíci, pravoslávni a protestanti – vytvárame kráľovské kňazstvo a svätý ľud. Znamená to, že máme spoločnú misiu, ktorou je odovzdávať prijaté milosrdenstvo iným, počínajúc od tých najchudobnejších a najopustenejších. Počas tohto Týždňa modlitieb sa modlime za to, aby sme my všetci Kristovi učeníci našli spôsob ako vzájomne spolupracovať na prinášaní Otcovho milosrdenstva do každej časti zeme. Ďakujem.

Vatikán 20.01.2016

Duchovné okienko

V malej dedinke žil skromný obuvník. Jedného dňa dostal odkaz: ,,Dnes ťa v tvojom malom obchodíku navštívi Ježiš Kristus osobne." Obuvník poupratoval svoj obchod, povysával a všetko dal do poriadku. Dokonca pripravil pre Ježiša aj skromné občerstvenie. Obliekol si najlepšie šaty a s nadšením čakal na Ježišovu návštevu.

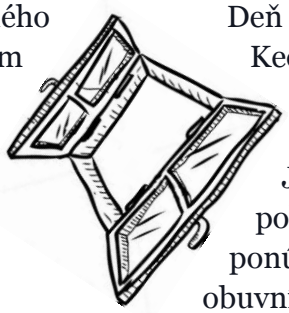

Cez deň vošla do obchodu žena s veľmi zlou povesťou. Obuvník si v duchu povedal: ,,Čo keby teraz vošiel Ježiš?" Vo svojej reakcii jej chcel povedať: ,,Prepáčte, ale mohli by ste sa zastaviť inokedy?" Ale ovládol sa, bol k nej láskavý a snažil sa ju obslúžiť, ako najlepšie vedel. Do obchodu vošli aj iní ľudia: malý chlapec, chudobná vdova a veľa ďalších. Pri každej návšteve cítil mierne napätie, lebo sa bál, že práve vstúpi Ježiš. Ale napriek tomu si zachoval láskavý prístup ku každému.

Deň sa chýlil ku koncu a Ježiš neprichádzal. Keď bol obchod stále otvorený, zrazu doň vošiel opilec. Už sa takmer zotmelo a obuvník bol trocha sklamaný, že sa Ježiš nezastavil, tak sa rozhodol, že pohostenie, pripravené pre Ježiša, ponúkne opilcovi. Keď nastal večer, obuvník sa v modlitbe obrátil na Ježiša a spýtal sa: ,,Prečo si sa dnes nezastavil v mojom obchode? Nechal si ma celý deň čakať." A vtedy počul hlas, ktorý mu hovoril:

,,Dnes som sa zastavil v tvojom obchode niekoľkokrát. Bol som v každom človeku, ktorý k tebe prišiel. A ďakujem ti, že si so mnou vždy dobre zaobchádzal."

Tej noci mal obuvník pokojný spánok.

Spracoval o. Martin Snak

Ekumenizmus v Humennom

Ekumenická bohoslužba, ktorá sa konala 24.01.2016 o 15:00 v Gr.kat. farskom chráme Zosnutia Presvätej Bohorodičky bola vyvrcholením ***Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov,*** ktorý organizujú Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov, Komisia pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví.

Počas týždňa v čase od 18. do 25. januára sa jednotlivé farnosti a cirkevné zbory zamýšľajú nad publikovanými témami a spájajú sa v modlitbách za ich naplnenie. Tieto modlitby sa môžu uskutočňovať v jednotlivých chrámoch za účasti zástupcov jednotlivých cirkvi alebo ako to máme zaužívané v Humennom: počas týždňa sa modlíme každý vo svojom cirkevnom spoločenstve a vyvrcholením je spoločná ***Ekumenická bohoslužba.***

V Humennom organizátormi spoločnej ekumenickej bohoslužby sú Gréckokatolícka cirkev, farnosť Humenné (Mesto) a Rímskokatolícka cirkev, farnosť Humenné (Mesto). V organizovaní sa striedame obročne (párne roky kalendára gr.kat., nepárne rím.kat.). Materiály čerpáme zverejnené na stránke Konferencie biskupov Slovenska k Týždňu modlitieb za jednotu kresťanov a k spoločnej bohoslužbe pozývame štátom uznané kresťanské cirkvi a spoločnosti, ktoré majú svoje zastúpenie na území mesta Humenné, tak predstavených týchto cirkvi, ako aj veriacich. V Humennom sa teda na ekumenickej bohoslužbe stretávame Gr.kat. cirkev, Rím.kat. cirkev, Pravoslávna cirkev, Evanjelická cirkev a.v. a Reformovaná kresťanská cirkev.

Témou tohtoročnej bohoslužby bol citát z Prvého listu apoštola Petra

Povolaní zvestovať veľké skutky Pánove.

Spoločná bohoslužba vždy začína privítaním predstavením symbolov použitých pri bohoslužbe (tento rok podľa materiálov zostavovateľov z Lotyšska to boli: **zažatá svieca, soľ, Biblia a znak pohostinnosti - chlieb**), nasleduje modlitba k Svätému Duchu o dar zjednotenia v modlitbe a slove, kajúca časť za hriechy rozdelenia i osobné, samotná bohoslužba slova pozostávajúca zo štyroch čítaní (keďže evanjelickú a reformovanú cirkev zastupuje jeden zástupca, každý zástupca má jedno čítanie, ktoré si dopredu rozdelíme a pripravíme príhovor na tému z čítania), nasledujú spoločné prosby podľa témy stretnutia, modlitba Pána (Otče náš), spoločné požehnanie zástupcov cirkví a tento rok na úplný záver to bol aj znak pohostinnosti - občerstvenia a posily na cestu - požitie chleba pohostinnosti.

Ako zástupcovia cirkví sa tento rok zúčastnili: za rímskokatolícku cirkev vdp. František Mariňák, farár-dekan; za pravoslávnu cirkev mitr. protojerej Peter Humeník, správca a dekan PCO; evanjelickú a reformovanú cirkev zastupoval p. Arpád Csontos, zástupca kurátora a za gréckokatolíkov o. Martin Zlacký, farár a protopresbyter. Bohoslužby sa zúčastnili ešte aj o. Andrej Šambronský, gr.kat. farár Humenné - Dubník a zástupca protopresbytera a otcovia kapláni Miroslav Sentivan, Martin Snak a Lorenzo Pásztor.

Spracoval o. Martin Zlacký

HNUTIE KRESŤANSKÝCH SPOLOČENSTIEV DETÍ

Najbližšie STRETKO pre deti do 13 rokov, bude 20. februára 2016 zahráš sa, zabavíš a zažiješ kopec srandy v sobotu. Príď čakáme ťa!

Vonkajšie princípy eRkárov:

1. Mám živú vieru

Verím, že ma má Boh rád a chce, aby som bol šťastný, rozprávam sa s Ním cez modlitbu, čerpám silu zo sviatostí, čítam sv. Písmo, zapájam sa do života Cirkvi, svedčím o viere svojím životom.

2. Mám úctu k životu

Spoznávam seba samého a pozitívne rozvíjam svoju jedinečnosť, mám radosť z toho, že ako muži a ženy sa dopĺňame a tak môžeme robiť svet krajším, mám v úcte život a chránim ho.

3. Rozvíjam otvorené spoločenstvo

Mám individuálny prístup, objavujem dar jednoduchosti a duchovného detstva, tvorivo hľadám, čo nás spája – snažím sa o jednotu v rôznorodosti, prijímam druhého som tolerantný, rozvíjam spoluprácu, konštruktívne riešim konflikty, zaujímam sa o veci verejné, som solidárny s tými, ktorí majú nedostatok.

4. Chcem slúžiť s radosťou

Dobrovoľne sa rozhodujem pre službu aj keď je to niekedy ťažké, obohacuje ma to a umožňuje mi to rásť, mám radosť a radosť je moja sila.

5. Žijem zodpovednosť a dôveru

Som zodpovedný, dá sa na mňa spoľahnúť, vzdelávam sa, chcem odovzdávať skúsenosti, som pravdivý, dôverujem a som dôveryhodný, som férový, nevysmievam sa, nežartujem na úkor druhého, nevyvolávam strach, neistotu.

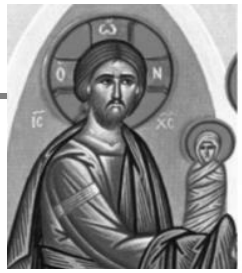

Liturgický program na týždeň od 01.02. do 07.02.2016

Pondelok 1.02.	**Predprazdenstvo Stretnutia nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista** Svätý mučeník Tryfón	6:30 **17:00** 18:00	Sv. liturgia cirkevnoslovanská **Vladimír (40 r. života)* **Veľká večiereň s lítiou** Sv. liturgia slovenská *† Demeter, Alžbeta, Michal, Mária, Ondrej, Juraj (panychída)*
Utorok 2.02.	**Stretnutie nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista** **Myrovanie** **Požehnanie sviec**	**6:30** 7:30 **16:30** 18:00	**Utiereň** Sv. liturgia cirkevnoslovanská ** Bernardéna s rod.* **Sv. liturgia slovenská** ***(za veriacich)*** Sv. liturgia slovenská *† Mária*
Streda 3.02.	Svätý a spravodlivý Simeon Bohopríjemca a prorokyňa Anna	6:30 18:00	Sv. liturgia cirkevnoslovanská *† Anna* Sv. liturgia slovenská
Štvrtok 4.02.	Náš prepodobný otec Izidor Peluzijský	6:30 18:00	Sv. liturgia cirkevnoslovanská *† Ján* Sv. liturgia slovenská *† Štefan, Mária*
Piatok 5.02.	Svätá mučenica Agáta **Prvý piatok** **Zdržanlivosť od mäsa**	6:30 **17:45** 18:00	Sv. liturgia cirkevnoslovanská *† Ján, Fedor, Helena (panychída)* **Eucharistická pobožnosť** Sv. liturgia slovenská ** SSR a NSI*
Sobota 6.02.	**Syropôstna sobota** Náš prepodobný otec Bukol, smyrniansky biskup	6:30 **17:00** 18:00	Sv. liturgia cirkevnoslovanská ** Anna, Rasťo, Marcela, Rastík, Marcelka, Martin* ***Veľká Večiereň*** Sv. liturgia slovenská *† Jozef, Anna, Michal (panychída)*
Nedeľa 7.02.	**SYROPÔSTNA NEDEĽA - o vyhnaní Adama z raja** Náš prepodobný otec Partenios, lampsacký biskup	7:30 **9:00** 11:00 **17:00** 18:00	Sv. liturgia slovenská ** Kvetoslava* **Sv. liturgia cirkevnoslovanská** **** za veriacich*** Sv. liturgia slovenská ** Janka, Tomáš, Tomáško, Ivetka, Kristián, Sofia, Martin* **Pôstna večiereň s poklonami** Sv. liturgia slovenská ** Miroslav*

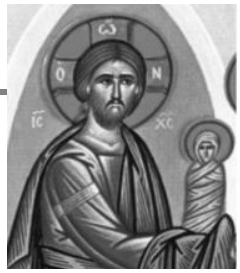

Liturgický program na týždeň od 08.02. do 14.02.2016

Pondelok 8.02.	**Začiatok Štyridsiatnice – prísny pôst** Svätý veľkomučeník Teodor Stratilat	**6:00** 6:30 **17:30** 18:00	**Veľkopôstny moleben** Sv. liturgia cirkevnoslovanská *† Michal* **Veľkopôstny moleben** Sv. liturgia slovenská *† Vladimír (panychída)* *† Ľubov, Milan (panychída)*
Utorok 9.02.	Svätý mučeník Nikefor	6:30 ***17:00*** 18:00	Sv. liturgia cirkevnoslovanská *† Michal (panychída)* ***Príprava s prvoprijímajúcimi*** Sv. liturgia slovenská *† Michal, Marián, Mária* *† Anna (ročná - panychída)*
Streda 10.02.	Svätý mučeník Charalampés **Zdržanlivosť od mäsa**	6:30 **17:30** **18:00**	Sv. liturgia cirkevnoslovanská *† Mária, Ján* **Veľkopôstny moleben** **Sv. liturgia VPD slovenská** *† Kristína, Andrej (panychída)*
Štvrtok 11.02.	Svätý hieromučeník Blažej, sebastejský biskup	6:30 18:00	Sv. liturgia cirkevnoslovanská *† Anna, Michal* Sv. liturgia slovenská ** Katarína (70 rokov)*
Piatok 12.02.	Náš otec svätý Meletios, antiochijský arcibiskup **Zdržanlivosť od mäsa**	**6:00** 6:30 **17:00** **18:00**	**Veľkopôstny moleben** Sv. liturgia cirkevnoslovanská ** Margita* **Pobožnosť Krížovej cesty** **Sv. liturgia VPD slovenská** *† Margita, Ján, Anna, Ján, Tomáš, Veronika*
Sobota 13.02.	**Svätý veľkomučeník Teodor Tirón**	6:30 **17:00** 18:00	Sv. liturgia cirkevnoslovanská *† Pavlína, Michal* ***Veľká Večiereň*** Sv. liturgia slovenská *† Matúš Kasinec (ročná panychída)* *†Mária (panychída)*
Nedeľa 14.02.	**PRVÁ PÔSTNA NEDEĽA** Odchod do večnosti nášho prepodobného otca Konštantína Filozofa Auxencius **Zbierka Charita I.**	7:30 **9:00** 11:00 **17:15** 18:00	Sv. liturgia slovenská ** Kvetoslava* **Sv. liturgia Bazila V. cirkevnosl.** **** za veriacich*** Sv. liturgia slovenská ** Jana, Anton, Katarína, Daniel* **Večiereň** Sv. liturgia slovenská ** Lívia, Silvia, Peter, Zlaťa, Peter*

Svätý veľkomučeník Teodor Tirón

Meno Teodor má grécky pôvod a znamená „Boží dar“.

Najstarším svedectvom o mučeníctve a kulte dnešného svätca je oslavná reč Gregora Nysského z konca štvrtého storočia. Už sám Gregor vedel o Teodorovi málo. Vo svojom spise neuvádza miesto jeho narodenia. Opisuje ho len ako krajinu vychádzajúceho slnka, teda vo vtedajšom ponímaní Malú Áziu.

Krátko po zverbovaní k vojakom sa Teodor dostal do helenopontskej oblasti, kde sa jeho jednotka chystala prezimovať. Bolo to v čase prenasledovania kresťanov za cisára Maximiána Daia (305-313). Teodor po prvom vypočúvaní vypálil pohanský chrám matky božstiev v meste Amaseia. Napriek tomuto skutku mu vraj sudca ponúkol službu pohanského veľkňaza v tomto chráme. Potom ho mučili a nakoniec upálili.

Neskoršie byzantské texty sú bohatšie na legendárne prvky.

Hoci Teodor podstúpil mučenícku smrť v hlavnom meste provincie Helenopont v Amasee, stala sa hlavným miestom jeho kultu juhozápadne vzdialená Euchaita.

Odtiaľ sa jeho kult v 5. storočí rozšíril do celého starokresťanského sveta. V roku 1210 relikviu hlavy svätého Teodora Tiróna preniesli z Konštantínopolu do talianskeho mesta Gaeta.

Koliva

Ako starostlivý otec, ktorý vždy vyberie niečo nové zo svojich pokladov, tak aj vo viacerých farnostiach sa začínajú obnovovať zvyky, ktoré upadli do zabudnutia. Stratené hodnoty cirkevnej tradície znova začínajú napĺňať svoju úlohu v kresťanskom živote.

Čo je vlastne KOLIVA?

Je to sladkosť, ktorá ako keby predznačovala chuť večného života. Cirkev preto požehnáva kolivu na začiatku pôstu (v prvý piatok Veľkého pôstu na liturgii Vopred posvätených darov po zaambonnej modlitbe a po odspievaní tzv. Molebného kanonu sv. Teodóra), aby poukázala na cieľ a význam celopôstného odriekania (na začiatok niečo sladké, potom odriekanie a na konci nasleduje veľká odmena).

Podľa tradície na pamiatku Teodóra Tiróna, veľkomučeníka (v prvú sobotu Veľkého pôstu), ***cirkev požehnáva kolivu.***

„Asi 50 rokov po jeho smrti sa rozhodol cisár Julián Apostata zneuctiť kresťanský pôst.

Vedel, že počas prvého týždňa Veľkého pôstu sa kresťania zvlášť postia.

Preto si k sebe zavolal predstaveného Carihradu a nariadil mu, aby celý týždeň všetky potraviny na tržniciach mesta boli pokropené krvou zvierat z pohanských obiet.

Vtedy sa Teodor Tirón zjavil carihradskému patriarchovi Eudoxiovi a nariadil mu, aby zvolal všetkých kresťanov a zakázal im kupovať potraviny na tržniciach. Keď sa ho patriarcha spýtal, čo majú jesť, svätý mu odpovedal, ***aby jedli kolivu – varenú pšenicu s medom.***

Tak zachránil sv. Teodor kresťanov pred poškvrnením. Keď Julián videl, že je jeho nariadenie neúčinné, dal ho odvolať. Povolil predávať nepoškvrnené potraviny“.

A tak na pamiatku sv. Teodora Tiróna vykonávame posviacku tejto sväteniny. Nech nám slúži na posilnenie počas Veľkého pôstu.

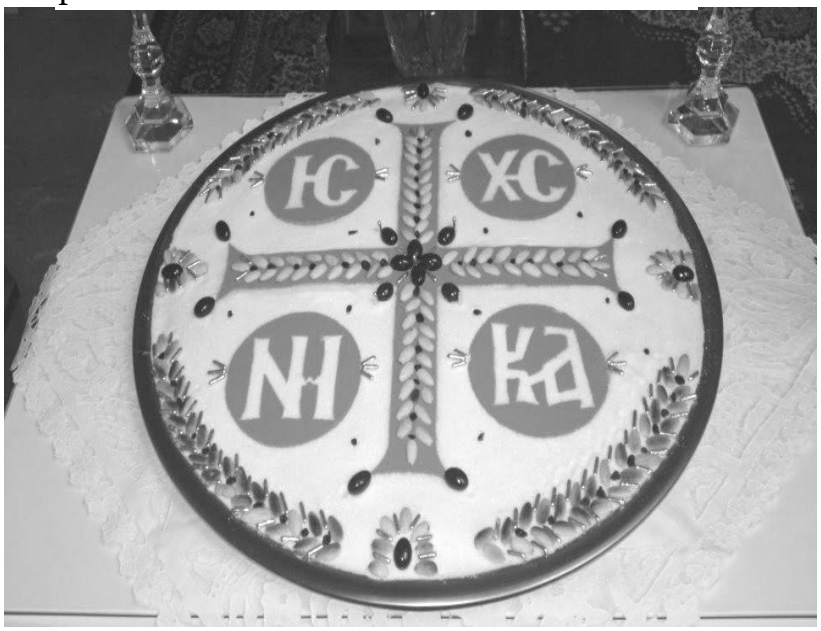

Recept na príprava Kolivy pre 25 – 30 ľudí

Suroviny:

1,5 kg čistej pšenice (zrno)
3 x 100 g hrozienok
0,5 kg sušených sliviek
30 dkg fíg (alebo iné ovocie)
30 dkg ďatlí (alebo iné ovocie)
30 dkg jadrá vlašských orechov (alebo iné ovocie)
1 l medu
4 dcl ovocného lekváru (vhodné je dávať aspoň 2 druhy napr. marmelády)
30kg ľubovoľného sušeného ovocia
1 balenie kokos

Postup:

Pšenicu najprv vyčistíme, umyjeme a namočíme na dva dni. Počas týchto dvoch dní ju premývame a dávame do čistej vody. Ovocie namočíme do vody (každé do osobitnej misky) na pol dňa, aby zmäklo. Potom pšenicu varíme, kým nezmäkne a potom ju ešte 5 – 6 ráz premyjeme. Z ovocia vytlačíme vodu a primiešame ho k uvarenej pšenici. Všetko spolu poriadne premiešame.

Úplne nakoniec sa všetko dá do jednej misky, pričom na vrch sa posype kokos (aby vytvoril biely podklad) a ukladá sa ovocie do tvaru kríža, alebo ikony. Môže to vyzerať aj takto. Tento zvyk je pravidelný v gr. – kňazskom seminári, kde si to pripravujú bohoslovci sami.

Spracoval o. Martin Snak

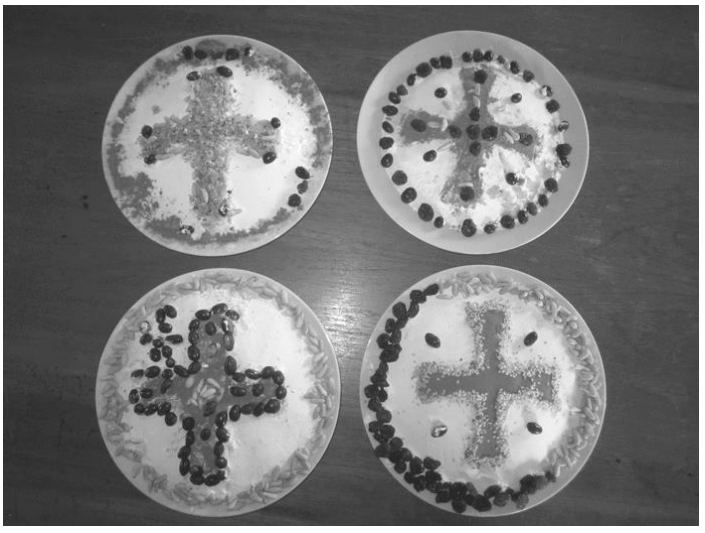

Veľký pôst - sv. Štyridsiatnica

„Keď sa postíš od jedál, duša moja, bez toho, aby si sa očisťovala od vášní, nadarmo sa raduješ zo zdržanlivosti, pretože ak sa tá nestane pre teba príležitosťou k polepšeniu, si v nenávisti u Boha ako klamárka a stávaš sa podobnou vierolomným démonom, ktorí nikdy nejedia. Nerob zbytočným pôst tým, že hrešíš, ale zostaň neústupná voči nezriadeným hnutiam, uvedomujúc si, že stojíš pri ukrižovanom Spasiteľovi, alebo presnejšie, že si ukrižovaná spolu s Tým, ktorý bol za teba ukrižovaný, volajúc k nemu: spomeň si na mňa, Pane, keď prídeš do svojho kráľovstva.“

Tento *tropár tretieho týždňa predpôstného obdobia* v byzantskej tradícii zhrňuje výstižným spôsobom to, čím je pôstne obdobie v ktorejkoľvek kresťanskej tradícii: ***pôst a zdržanlivosť sú daromné, ak nekorešpondujú so skutočným obrátením srdca.***

V byzantskej tradícii obdobie desiatich týždňov, ktoré predchádzajú Paschu, nazývame Triodion – názov označuje tri biblické ódy, ktoré sa spievajú na utierni – a obsahuje predpôstne a pôstne obdobie. Predpôstne obdobie je spoločné všetkým kresťanským liturgickým tradíciám, od byzantského triodionu, cez Ninivský pôst sýrskej cirkvi a Jonášov pôst koptov až po Sedemdesiatnicu v starej latinskej tradícii.

Skutočný a vlastný Veľký pôst má štyridsať dní – od pondelka prvého týždňa až do piatku pred Kvetnou nedeľou (Nedeľou paliem) – a rozvíja týždne od pondelka do nedele, ponúkajúc týždennú cestu v ústrety nedeli, tak ako sám Veľký pôst je cestou k Pasche. Okrem toho jasne rozlišuje medzi sobotou a nedeľou a ostatnými dňami: v tie prvé sa slávi božská liturgia (v nedeľu s anaforou sv. Bazila Veľkého, v sobotu s anaforou sv. Jána Zlatoústeho), zatiaľ čo počas pracovných dní sú predpísané len modlitba časoslovu, v stredu a piatok sa k večierni pripája **liturgia vopred posvätených darov**, totiž prijímanie Tela a Krvi Pána premenených v predchádzajúcu nedeľu. Byzantský Veľký pôst je obdobím, ktoré má veľmi bohatý výber biblických textov: žalmy i čítania – v hymnografií aj v čítaniach cirkevných otcov. Hymnické texty za pozastavujú predovšetkým pri téme ľudskej duše ovládanej hriechom, ktorá nájde prostredníctvom Veľkého

pôstu možnosť spásy. V štyroch nedeliach predpôstného obdobia nachádzame veľké témy, ktoré poznačia priebeh Veľkej štyridsiatnice: pokora (Nedeľa mýtnika a farizeja); návrat k milosrdnému Bohu (Nedeľa márnotratného syna); posledný súd (Mäsopôstná nedeľa – o Kristovom súde), odpustenie (Syropôstna nedeľa – o vyhnaní prarodičov z raja). V túto poslednú nedeľa sa spomína na vyhnanie Adama z raja, bol z neho vyhnaný kvôli hriechu, ale vo Veľkom pôste sa začína cesta jeho návratu, ktorý vyvrcholí tým, že sám Kristus v paschálnom tajomstve zostúpi do podsvetia a dá mu svoju ruku, aby ho vyzdvihol zo smrti a priviedol ho späť do raja, ktorý sa takmer personifikuje v modlitbe Cirkvi. Na konci večierne štvrtej nedele (syropôstnej) sa slávi obrad odpustenia, ktorým sa začína veľký pôst.

Veľký pôst trvá štyridsať dní, má päť nedieľ. V každej z nich vidíme dvojaký aspekt: na jednej strane biblické čítania, ktoré pripravujú na krst, na druhej strane historické a hagiografické aspekty. V nedeľu ortodoxie povolanie Filipa a Natanaela je modelom povolania každého ľudského bytia a slávi sa víťazstvo ortodoxie nad ikonoklazmom a znovunariadenie uctievania ikon. V nedeľu svätého Gregora Palamu sa spomína viera ochrnutého uzdraveného Kristom. Nedeľa povýšenia svätého Kríža je venovaná uctievaniu víťazného Kristovho Kríža, ktorý sa slávnostne prináša do stredu chrámu a je uctievaný veriacimi celý týždeň ako symbol víťazstva a radosti, nie utrpenia.

V nedeľu svätého Jána Lestvičníka (Klimaka/Rebríka), ktorý je vzorom askézy, sa slávi uzdravenie posadnutého démonom, a v nedeľu svätej Márie Egyptskej, ktorá je vzorom pokánia, sa slávi ohlásenie vzkriesenia. V sobotu piateho týždňa sa spieva hymnus Akatist, ktorý je oficiálnou modlitbou cirkvi venovanou Božej Matke.

Šiesty a posledný týždeň Veľkého pôstu, ktorý je nazývaný kvetný (palmový), má v centre svojej pozornosti Lazára, Pánovho priateľa, od momentu jeho choroby až po jeho smrť a vzkriesenie. Liturgické texty nás približujú k tomu, čo sa plne zjaví počas dní Svätého veľkého týždňa, totiž že Božia láska k človeku, ktorá sa zjavila v Kristovi, je skutočnou a konkrétnou láskou.

Celý Veľký týždeň je orámovaný kontempláciou už blízkeho stretnutia Ježiša so smrťou, najskôr jeho stretnutia so smrťou priateľa a o týždeň neskôr jeho stretnutia s vlastnou smrťou. Liturgickým textom sa darí zatiahnuť nás do tejto Ježišovej cesty do Betánie, smerom do Jeruzalema. V byzantskej liturgii nikdy nie sme len divákmi, ale vždy aj účastníkmi a koncelebrantmi, sme prítomní v liturgii a v udalosti spásy, ktorú liturgia oslavuje. Večierňou Lazárovej soboty sa končí veľkopôstne obdobie.

Počas celého Veľkého pôstu byzantská tradícia recituje na konci všetkých oficiálnych cirkevných hodiniek **modlitbu pripisovanú svätému Efrémovi Sýrskemu,** ktorá zhrňuje cestu obrátenia každého kresťana:

„Pane a Vládca môjho života, odožeň odo mňa ducha zúfalstva, nedbanlivosti, mocibažnosti a prázdnych rečí. Daruj mne, tvojmu služobníkovi, ducha čistoty, pokory, trpezlivosti a lásky. Áno, Pane a Kráľu, daruj mi vidieť vlastné hriechy a neodsudzovať môjho brata, lebo ty si požehnaný na veky vekov, amen.“

Autor: o. Manel Nin, OSB
Spracoval o. Martin Snak

Detské okienko

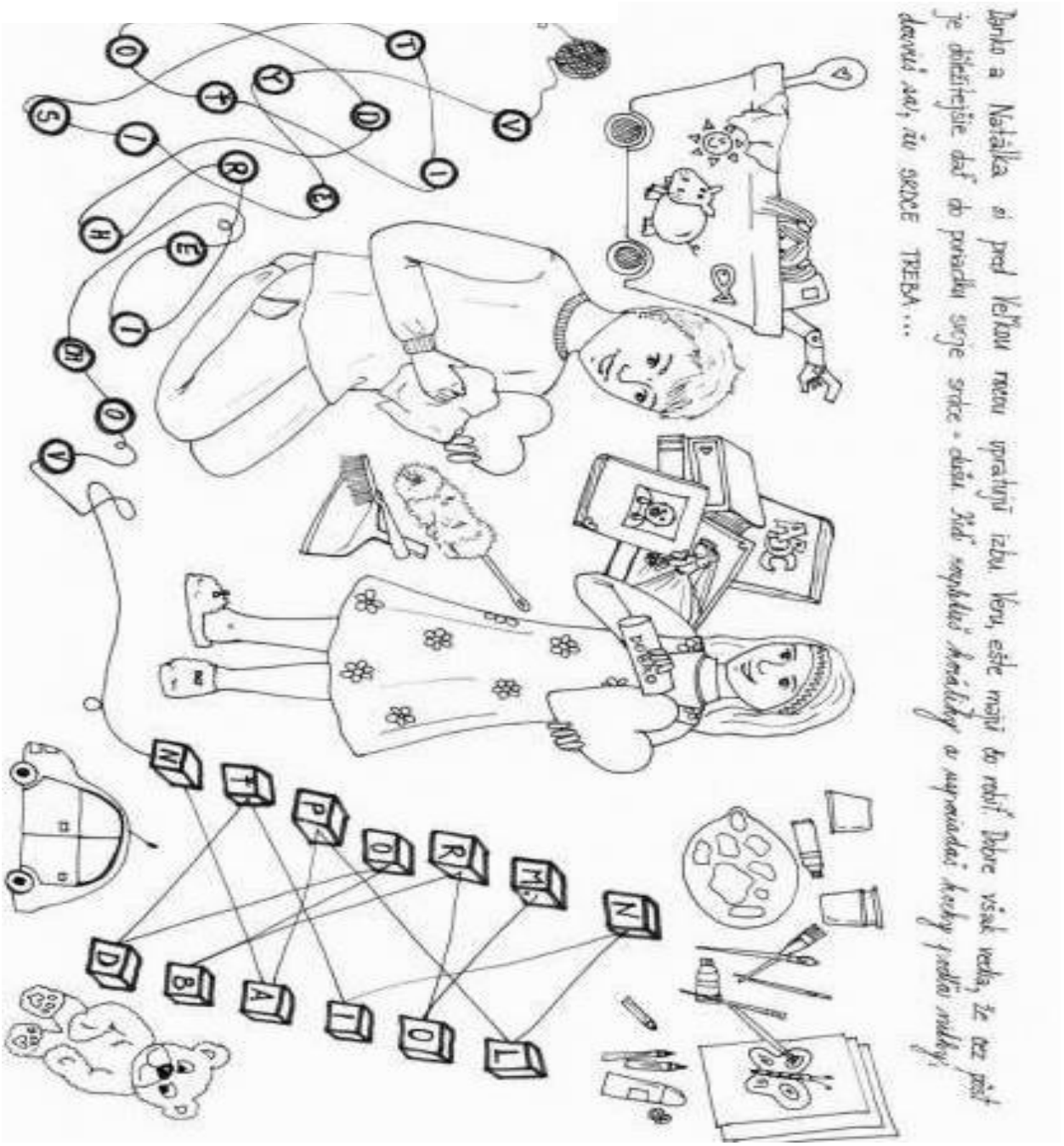

VTIPY:

- Mama nesie z pivnice zemiaky, medzi ktorými sedí ropucha. Malý Janko kričí:
- Mamička, jeden zemiak na mňa žmurká!

- Žiaci, čo vyvoláva potenie, – pýta sa učiteľ.
- Vaše otázky, prosím, – odpovie žiak.

- Oci, čo je to ovca?
- Ovca je koza, ktorá si dala urobiť trvalú.

Petrík kupuje každý deň tabletky na schudnutie. Teta lekárnička je zvedavá a pýta sa:
- Peťko, to je pre mamičku?
- Nie, teta. Pre zajačiky. Keby pribrali, ocko by ich zarezal...

Kontakt

Gréckokatolícka cirkev

Farnosť Zosnutia Presvätej Bohorodičky

Osloboditeľov 28, 066 01 Humenné

Telefón: **kancelária:** 057/ 775 3628

WEB: **www.grkathe.sk**

e-mail: **úrad:** humenne@grkatpo.sk
farár: martinzlacky@gmail.com
kaplán: miro.sentik@gmail.com
kaplán: matosnak@gmail.com

Úradné hodiny:

Pondelok, streda, štvrtok: **8:00 - 9:00 | 16:00 - 17:00.**
Na prvý piatok, štátne a cirkevné sviatky je kancelária zatvorená.

Prosíme Vás o dodržanie podmienok:

- ak žiadate KRST: krst nahlási jeden z rodičov **aspoň týždeň** vopred, prípravu (náuku) **odporúčame ešte pred pôrodom**. Ak bývate **min. 3 mesiace mimo našu farnosť,** zabezpečte si **písomné dovolenie kňaza**, kde bývate **ku krstu**.

- ak žiadate SOBÁŠ:

1) a máte všetky iniciačné sviatosti – krst, myropomazanie, sv. prijímanie - minimálne **3 mesiace vopred**;
2) ak niektorá z iniciačných sviatostí Vám chýba - minimálne **6 mesiacov vopred**;
3) ak bývate **min. 3 mesiace mimo našu farnosť**: zabezpečte si prípravu (náuky) a dovolenie kňaza, kde bývate k sobášu, príp. aj cirkevnú sobášnu zápisnicu s požadovanými náležitosťami.

LITURGIE – úmysly na Božské liturgie prijímajú kňazi **iba v cerkvi** (v čase okolo bohoslužieb).
KRSTNÝ, SOBÁŠNY LIST – je možné vyžiadať si aj telefonicky, mailom. K sobášom krstné listy musíme zasielať priamo na farský úrad, kde bude sobáš (nariadenie o. arcibiskupa Jána).

Zaopatrovanie pre nemocnicu a sociálne zariadenia: 0907 323 733.

Nech dobrý Boh odmení požehnaním každého, kto prispeje na dobrý účel akýmkoľvek finančným darom. IBAN farnosti: **SK3009000000000086909038**

SME TU PRE VÁS

Informačno-formačný časopis farnosti Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Humennom
Dobrovoľný príspevok (tlač 1ks = 0,225€)
Pre vnútornú potrebu vydáva: Gréckokatolícka cirkev, farnosť Humenné.
Texty článkov neprešli gramatickou úpravou.
Zodpovedný za vydanie**: o. Martin Zlacký, o. Miroslav Sentivan, o. Martin Snak**